

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

Становище на Национална мрежа за децата относно Пътна карта за изпълнението на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система

Национална мрежа за децата е обединение на 141 граждански организации и съмишленици, работещи със и за деца и семейства в цялата страна. Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Ние вярваме, че всички политики и практики, които засягат пряко или косвено децата, следва да се изготвят, прилагат и съблюдават, като се взема предвид принципът за висшия интерес на децата и с активното участие на самите деца и младежи.

Общи коментари

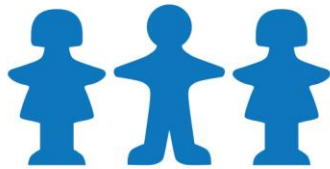
От Национална мрежа за децата приветстваме включването на специфична цел 7 в Пътната карта, която цели изграждане на система за детско правосъдие, насочена към превенция, осигуряване на ефективна защита и хуманни корективни мерки. Реформата в системата за детско правосъдие започна преди около 15 години и според нас осъществяването ѝ е крайно необходимо с оглед гарантиране правата на децата и осигуряване на координация със системата за закрила.

Конкретни коментари

Що се отнася до мярка 5.7.1, а именно „Ориентирана към правата на детето и съобразена с международните стандарти нормативна уредба” и по-конкретно действието към нея „Промяна на нормативната уредба”, от Национална мрежа за децата смятаме, че на така предложените формулировки липсва необходимата конкретика. За това предлагаме дейност 1 от мярка 5.7.4 („1.Изготвяне на пакет от законодателни изменения, с които се предвиждат изменения в НК и свързаните с тяхното прилагане закони, както и приемането на специални закони за детско правосъдие – уреждащи възможностите за отклоняване на непълнолетни от наказателно производство, уреждащи и възпитателните мерки при освобождаване от наказателна отговорност за непълнолетните”) да бъде преместена в мярка 5.7.1. с цел прецизиране на текста.

Национална мрежа за децата приветства предвидените специализирани съдебни състави, както и създаването на стандарти и вътрешни правила за тяхната работа, но в същото време смятаме, че трябва да се предвиди създаване на стандарти за компетентности и правила за работа с деца на **всички** професионалисти от системата за детско правосъдие, включително прокурори, полицаи, магистрати, следователи, адвокати и други.

Приветстваме и мярка 5.7.3, тъй като практиката на организациите-членове на Национална мрежа за децата показва, че необходимостта от подобряване на междуинституционалната координация и взаимодействието между различните системи е едно от най-големите предизвикателства, с които се сблъскват в своята работа. В тази връзка смятаме, че така предложените текстове не дават яснота към каква конкретна промяна се стремим и какъв е резултатът, който Пътната карта цели да постигне. По този повод предлагаме текстът да се

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

допълни с: „разработване и приемане на ясен механизъм за координация между всички заинтересовани страни с конкретен център на координация (кой отговаря за него - т.е. коя структура) и с ясни роли и отговорности на всички заинтересовани страни”.

Считаме, че картата също трябва да бъде допълнена с точки за развиване и прилагане на ефективни програми и услуги за превенция, подкрепа, реинтеграция и ресоциализация на децата и младите хора и поемане на политически ангажимент за закриване на социално-педагогическите интернати (СПИ) и възпитателните училища-интернати (ВУИ) в съответствие с Концепцията за държавна политика в областта на детското правосъдие, като се допълнят като конкретни дейности към мярка 5.7.4.

Във връзка с липсата на предвидено финансиране за конкретната специфична цел, свързана с детското правосъдие, бихме искали да предложим да има специални операция, която да е насочена към установяване на стандарти за компетентности на всички професионалисти от системата за детско правосъдие, излизащи извън рамките на наказателно-възпитателната идеология, и обвързването им с правата на децата и възстановителното правосъдие.

Вярваме, че това ще помогне за гарантирането на обща философия и подход към специализацията на професионалистите, които да бъдат отразени в стандартите за различните професионални групи, и да допринесат към изграждането на интегриран и координиран подход към децата жертви или извършители на престъпления.

Категорично заставаме зад позицията, че повишаването на капацитета и провеждането на обучения за различните специалисти няма да доведе до съществен ефект и системна промяна, без да има ясна рамка и стандарти за начин на работа, както и без система за подбор, поддържане на квалификацията, кариерно развитие и атестация за всички групи държавни служители от системата на правосъдието за детето, които да стъпват на тези стандарти.

април, 2016 г.

Национална мрежа за децата